

HRVATSKA OBRTNIČKA KOMORA
OBRTNIČKA KOMORA ISTARSKE ŽUPANIJE

Pula, Mletačka 12

Tel. 052/216-153, 212-993 Fax:383-744 e-mail: ok-istre@ok-istre.hr

NOVI OPĆI POREZNI ZAKON

objavljen je u **NN 147/08**, stupio je na snagu 01.01.2009. godine a odredbe glave VIII i IX stupaju na snagu danom pristupanja RH Europskoj uniji

I. Novim su zakonom detaljnije definirani pojmovi

- javnih davanja: to su porezi i druga javna davanja (carine, pristojbe, doprinosi, naknade za koncesije, novčane kazne za porezne prekršaje i sva ostala davanja čije je utvrđivanje i/ili naplata i/ili nadzor prema posebnim propisima u nadležnosti poreznog tijela),
- porezne tajne, kojom se više ne smatraju podaci je li neka osoba u sustavu PDV-a, kao ni podaci koje porezno tijelo bez posebnog zahtjeva dostavlja drugom tijelu javne vlasti, a koje je saznalo tijekom vođenja poreznog postupka, ako postoji sumnja u kršenje zakona, Uz to je taksativno navedeno i deset slučajeva u kojima se smatra da iznošenjem podataka nije povrijeđena obveza čuvanja porezne tajne, primjerice ako se poreznom jamcu omogućiti uvid u podatke o poreznom obvezniku bitne za njihov odnos, ako se iznose podaci za potrebe naplate poreznog duga itd.
- porezno broja, kojim se smatra osobni identifikacijski broj OIB, koji će biti poveznica između različitih službenih evidencija, putem kojih će se razmjenjivati podaci potrebni za provedbu poreznih postupaka,
- gospodarske cjeline, kojom se smatra sva imovina i obveze koje u organizacijskom i poslovnom smislu čine samostalni subjekt, sposobna za poslovanje,
- mjesne određenosti za fizičke osobe prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu a za pravne osobe prema sjedištu upisanom u nadležni registar

II. Propisuje se nov način dostave poreznih akata od čijih dana dostave počinje teći neproduživi rok : to je osobna dostava (putem dostavljača) u prebivalište ili uobičajeno boravište sudionika u postupku, sjedište pravne osobe odnosno radno mjesto sudionika. Ako sudionik ima punomoćnika porezni se akt dostavlja samo punomoćniku.

Postupak dostave je slijedeći:

- dostavljač osobno predaje porezni akt sudioniku u postupku, koji potpisuje dostavnicu,
- ako se sudionik u postupku ne zatekne na mjestu dostave, dostavljač će ostaviti potpisanu pisanu obavijest o vremenu pokušane dostave i o vremenu slijedeće osobne dostave, koja se obavlja ne prije isteka 24 sata od prvog pokušaja,
- ako ni drugi put ne bude izvršena dostava ili sudionik odbije primiti porezni akt, on se vraća poreznom tijelu a sudioniku se na mjestu dostave ostavlja potpisana pisana obavijest o tome, uz navedeno mjesto gdje se akt može preuzeti i pravne posljedice nepreuzimanja,
- smatra se da je akt uručen odnosno osobna dostava obavljena u roku od 15 dana od kada je obavijest ostavljena na mjestu dostave (i ako akt ne preuzmete!)

Propisan je i nov način dostave u inozemstvo.

Ostali porezni akti dostavljaju se kao i do sada (može i predajom članu obitelji ili osobi koja je zaposlena na istom radnom mjestu kao i sudionik).

III. Točnije se uređuje obveza poreznih obveznika da uz uredno vođenje poslovnih knjiga i evidencija obavezno **izdaju i račune**.

IV. Posebno je **uređen način elektroničke obrade podataka**.

Porezni obveznik koji vodi podatke u elektroničkom obliku ne može dostavljati podatke u papirnatom obliku.

Porezni obveznici koji vode podatke u elektroničkom obliku, moraju na zahtjev poreznog tijela:

- uručiti u elektroničkom obliku poslovne knjige, evidencije, izvješća i druge podatke koji izravno ili neizravno utječu na utvrđivanje porezne osnovice,
- omogućiti pristup i nadzor podataka elektronički vođenih poslovnih knjiga, evidencija i izvješća,
- omogućiti pristup i nadzor softveru, hardveru i bazama podataka te provjeru primjerenosti elektroničkih programa i obrade podataka.

Podaci koje porezni obveznici vode u elektroničkom obliku moraju biti osigurani putem:

- elektroničkih medija,
- korištenjem modernih telekomunikacijskih uređaja
- izravnim spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika (lokalna veza),
- neizravni spajanjem poreznog tijela na sustav poreznog obveznika preko telekomunikacijskih linija (daljinska veza).

Porezni obveznici koji poslovne knjige, evidencije i izvješća vode u elektroničkom obliku za svrhe oporezivanja moraju:

- čuvati podatke u elektroničkom obliku,
- dopustiti pristup tim podacima u elektroničkom obliku,
- osigurati čitljivost izvornih podataka, bez obzira na okolnosti promjene opreme ili programa,
- osigurati pravilno spremanje i čuvanje podataka za propisano razdoblje (čl.56 st.16)
- omogućiti pristup elektronički vođenim poslovnim knjigama, evidencijama i izvješćima i kada se čuvaju u elektroničkom obliku kod drugih osoba (čak i u drugim zemljama),
- pohraniti i čuvati podatke u obliku koji dopušta nadzor u razumnom vremenu.

Na zahtjev poreznog tijela porezni obveznici moraju na raspolaganje staviti dokumentaciju o sustavu korištenom za vođenje poslovnih knjiga, evidencija i izvješća (dizajn, konstrukcija, rad sustav, sadržaj struktura, komunikacijske linije podsustava i datoteka, funkcionalnih procedura, kontrole koja osigurava točnost i pouzdanost postupaka i funkcioniranja sustava i kontrole koja sprječava neovlaštene dopune, izmjene i brisanja elektronički pohranjenih podataka).

Svaka izmjena u elektroničkom sustavu (elektronički programi, procedure i datoteke) mora biti dokumentirana (u vremenskom redoslijedu, s datumom i obrazloženjem razloga, tipa i posljedica promjene).

V. Kod utvrđivanja činjenica u poreznom postupku:

- omogućen je odustanak od porezne prijave, u roku od trideset dana od dana podnošenja prijave, ako je porezni obveznik podnio prijavu, koju po posebnim propisima, nije bio dužan podnijeti,

- omogućen je ispravak porezne prijave, u roku od 12 mjeseci od isteka roka za podnošenje prijave (osim u slučaju dostave obavijesti o poreznom nadzoru ili nakon donošenja poreznog rješenja),
- navedeni su slučajevi u kojima se može provesti skraćeni postupak, posebno kod utvrđivanja županijskih, gradskih ili općinskih poreza, u kojima se oporezivanje obavlja na temelju podataka iz službenih evidencija, bez potrebe da se porezni obveznik o njima očituje. Žalba na rješenje doneseno u skraćenom postupku ne odgađa njegovo izvršenje,
- propisan je rok za dostavu rješenja po godišnjoj poreznoj prijavi i to godinu dana nakon isteka roka za podnošenje godišnje porezne prijave,
- detaljno su propisani rokovi porezne zastare, a posebno apsolutne zastare.

VI. Ponovo je moguća **odgoda naplate poreznog duga**, na temelju pisanog i obrazloženog zahtjeva poreznog obveznika. Uvjet je da naplata duga po osnovi poreza na dan dospijea predstavlja neprimjereno opterećenje ili nanosi veću gospodarsku štetu poreznom obvezniku.

Naplata poreznog duga može se odgoditi jednokratno ili se može odobriti plaćanje u obrocima, najdulje do deset mjeseci. Ako se porezni obveznik ne pridržava rokova iz rješenja o odgodi, ono se ukida i pokreće se ovrha.

VII. Izmijenjene su odredbe o ovršnom postupku:

- ovršenik je dužan na zahtjev poreznog tijela sastaviti popis imovine,
- rješenje o ovrsi na temelju ovršne isprave (rješenja o utvrđivanju poreza..) može se osporavati žalbom u roku od 8 dana od dostave rješenja, ali žalba ne odgađa izvršenje,
- na rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, može se podnijeti prigovor u roku od 8 dana od dana dostave rješenja. Prigovor odgađa izvršenje do donošenja rješenja o prigovoru, koje se ponovo može osporavati žalbom u roku od 8 dana ali tada žalba ne odgađa izvršenje,
- ako porezni dug nije moguće naplatiti ovrhom iz imovine ovršenika, dopušta se mogućnost ovrhe i nad bračnom stečevinom te imovinom srodnika u pravoj liniji kada stječu imovinu od ovršenika po bilo kojoj osnovi (ili iz primitaka ovršenika),
- moguća je odgoda ovrhe na temelju pisanog i obrazloženog zahtjeva ovršenika, uz moguć uvjet davanja sredstava osiguranja naplate,
- način pljenidbe novčanih sredstava na žiro računima usklađen je s Ovršnim zakonom,
- nepljenive su tražbine na osnovi plaće i s plaćom izjednačenih primanja do svote minimalne plaće u RH (2.747,00 kn),
- javna prodaja oglašava se za procijenjenu vrijednost pokretnina veću od 200.000,00 kn, može se tražiti jamčevina za sudjelovanje, prodaje se po najvišoj a najmanje po polovini procijenjene vrijednosti, nakon neuspjelog drugog pokušaja javne prodaje ponovo se odlučuje o načinu prodaje.

VIII. U postupku poreznog nadzora:

- skraćen je rok od dostave obavijesti o nadzoru do početka nadzora na osam dana,
- moguć je samo prigovor na zapisniku o nadzoru.

IX. Pooštrena je prekršajna odgovornost, propisan veći broj prekršaja i povišene novčane kazne.